

Årsmelding 2022

Tromsø forskningsstiftelse, org. nr. 991 934 928

1. Om Tromsø forskningsstiftelse

Tromsø forskningsstiftelse (TFS) er opprettet av Trond Mohn i stiftelsesdokument av 28. mars 2007. Tromsø forskningsstiftelse har som formål å støtte langsiktig grunnleggende forskning og forskningsfremmende tiltak, herunder forsknings-strategiske rekrutteringstiltak, ved UiT Norges arktiske universitet (UiT). Stiftelsens kan også støtte tilsvarende formål ved andre institusjoner i landsdelen når dette innebærer samarbeid med UiT.

Stiftelsen har til sammen fått 400 MNOK av Trond Mohn. Midlene skal tildeles innen 2025. Ved årsskiftet 2022/2023 er tilnærmet all kapital i stiftelsen forpliktet til forskningsprosjekter.

2. Stiftelsens tildelinger og virksomhet

Stiftelsens overordnede mål er å omsette stifterens intensjoner og pengegaver til god forskning – til beste for samfunnet som i neste omgang skal få nytte av forskningsvirksomheten. Stiftelse har som mål å fremme merverdi utover ren finansiering.

Per 31.12.22 er det bevilget totalt 504 MNOK. Av dette er 349 MNOK utbetalt, mens prosjektgjelden ved årsskiftet er 156 MNOK, av dette er totalt 56 MNOK kortsiktig gjeld som kan komme til utbetaling i løpet av 2023. Stiftelsen praktiserer at tildelinger kostnadsføres når vedtak er fattet, mens avtalen blir signert i ettertid. Før tildeling evalueres alle prosjekter av uavhengige eksperter innen de aktuelle fagfeltene for å sikre at det er forskning av høyeste kvalitet som vinner frem.

Tildelingene generelt går til å finansiere prosjekter som skal bidra til kompetansebygging og tematiske forskningssatsinger ved UiT eller institusjoner i landsdelen som samarbeider med UiT. I tillegg til gavene fra Tromsø forskningsstiftelse, bidrar også vertsinstitusjonene med egne midler og ressurser til prosjektene.

I 2021 og 2022 har det ikke vært utlysninger fra TFS Starting Grant programmet. Det har heller ikke blitt tildelt noen nye tematiske satsinger. Stiftelsen har i 2022 prioritert å følge opp de pågående prosjekter. Vi satser på å komme tilbake med nye utlysninger i 2023 hvis stiftelsen får tilført mer kapital og utvidet virkeperiode.

PÅGÅENDE AKTIVITET

Stiftelsen har tidligere gjort vedtak om 30 MNOK til utdeling av Mohnprisen for forskning relatert til Arktis (10 utdelinger). Prisen deles ut hvert 2. år, og den ble første gang utdelt i 2018. John E. Walsh ble i 2022 tildelt den tredje Mohnprisen for sin kontinuerlig ledende rolle i å skape en felles forståelse av hvordan havisens dynamikk knytter seg til pågående endringer, inkludert ekstreme regionale hendelser, i hele det arktiske systemet. Prisen ble delt ut under konferansen Arctic Frontiers - Pathways 9. mai 2022 i Tromsø.

Stiftelsen vedtok i 2015 å opprette, i samarbeid med UiT, et fireårig rekrutteringsprogram - TFS Starting Grant. Hovedmål med programmet er å fremme rekruttering av fremragende unge forskere til UiT. Til sammen fjorten kandidater er til nå rekruttert til UiT via TFS Starting Grant programmet.

Da daværende rektor, Anne Husebekk ble takket av etter 8 år som rektor ved UiT trakk hun frem at *TFS Starting Grant programmet har vært en «game-changer» for UiT – programmet har vært en*

enorm hjelp for å rekruttere fremtidige eksellente forskningsledere til sentrale forskningsområder ved UiT.

Andre kull i det 2-årige karriereprogram UiT Aurora Outstanding var ferdig høsten 2022. UiT Aurora Outstanding er et samarbeid mellom UiT og TFS, der TFS Starting Grant kandidatene er blant deltakerne i programmet. Programmet gir deltakerne muligheter for etablering av lokalt, nasjonalt og internasjonalt nettverk. På samlingene omhandles et bredt spekter av relevante tema for en forskningsleder, som økonomistyring, ledelse, personaladministrasjon, støtte til skriving av ERC søknader, work-life balance, innovasjon og kommunikasjon. Det er ønskelig at forumet bidrar til erfaringsdeling og faglig fellesskap på tvers av faggrensene, for på den måten å gjøre etableringen av egen forskningsgruppe ved UiT lettere. Forumet bidrar også til å gjøre TFS Starting Grant programmet kjent blant et internasjonalt publikum, og vi erfarte at flere nominerte til TFS Starting Grant programmet kom fra Aurora-deltakere med ERC Starting Grant bakgrunn eller med Marie Skłodowska-Curie stipend.

Den tematiske satsingen 180°N – kystprogram Nukleært skal stimulere til forskning knyttet til Trond Mohns private donasjoner av medisinsk utstyr til Bergen, Trondheim og Tromsø. Satsingen er et samarbeid mellom TFS og Trond Mohn Stiftelse. Det ble gjennomført midtveisevaluering av satsingen høsten 2022. Alle tre panelmedlemmene gav en positiv evaluering av 180°N. Panelet trekker frem at det har vært imponerende fremdrift på tross av pandemien og skriver følgende:

The reviewers would like to express sincere congratulations to Trond-Mohn Foundation (TMF) for this program, which is clearly outstanding and rather unique in scope, ambition, and extent while clearly focused on generating benefit for the people of (..)Norway. The approach of TMF to encourage researchers to collaborate through monetary incentives appears both beneficial and successful. The successful implementation of a Norwegian multicentric imaging consortium focusing on cancer and neuro-degenerative disease may serve as model for similar activities in other European countries.

STIFTELSENS SYNLIGHET

Stiftelsen har i 2022 fortsatt arbeidet med å øke synligheten for forskningen som finansieres.

TFS feiret 15 års jubileum i 2022, og inviterte åpent til et 15 års jubileumsarrangement på MH bygget, UiT 29. november. Det deltok 100 gjester, og vi satte stor pris på at donator Trond Mohn også deltok på jubileumsarrangementet. På arrangementet ble deltakerne presentert for UiT sin strategi mot 2030 *Eallju – Drivkraft i Nord*, prorektor Camilla Brekke ledet en spennende samtale om hva tildeling av TFS Starting Grant har betydd for de tre første som mottok finansiering fra programmet. Videre kunne man lære om stiftelsen sin støtte til strategiske klima-satsinger på UiT. Stiftelsen viste korte video-presentasjoner av 29 prosjekter (<https://tfstiftelse.no/tfs-filmer/>), og disse ga en flott populærvitenskapelig fremstilling av deres forskningsinnhold. På kvelden var alle prosjektledere, styret, donator, UiT ledelse og andre venner av stiftelsen invitert til jubileumsmiddag på Kystens hus.

Stiftelsen har egen nettside og Facebook-side. I tillegg sender stiftelsen ut nyhetsbrev 3-4 ganger i året med nyheter fra stiftelsen.

3. Organisering av stiftelsens arbeid, likestilling og det ytre miljø

Tromsø forskningsstiftelse styret har hatt fire styremøter i 2022 og behandlet 28 saker. Stiftelsen har bl.a. arbeidet med oppfølging av pågående prosjekt som rapportering og evaluering, UiT Aurora

Outstanding programmet, etterlevelse av GDPR-regelverk, samt ordinære driftsoppgaver som budsjett og økonomioppfølging. Det har blitt gjennomført ett dialogmøte mellom UiT og Tromsø forskningsstiftelse i 2022.

Tromsø forskningsstiftelse og Trond Mohn stiftelse videreførte samarbeidet i 2022, både om satsinger og samarbeid om det administrative arbeidet.

Stiftelsen har et vitenskapelig rådgivende utvalg, sammensatt av anerkjente fagpersoner, hvorav et internasjonalt medlem med god innsikt i norsk forskning. Rådgivende utvalg bistår stiftelsen i vurdering av innkomne søknader, ved å foreslå fageksperter innen hvert fagfelt til å evaluere søknadene og avgi innstilling til stiftelsens styre. Rådgivende utvalg blir i tillegg orientert om fremdriften i igangsatte prosjekter.

Stiftelsen har ingen ansatte. Stiftelsen har en liten administrasjon bestående av administrativ leder Unn Sørnum (inneleid fra Norinova AS), som bistås av Oddveig Åsheim fra Trond Mohn Stiftelse i Bergen. Unn Sørnum bistår også i administrative oppgaver for Trond Mohn Stiftelsen. I tillegg består styret av fem medlemmer (tre kvinner og to menn) og to varamedlemmer. Stiftelsen diskriminerer ikke kjønn ved valg av styremedlemmer. Stiftelsen forurenser ikke det ytre miljø.

BDO AS er regnskapsfører, SpareBank 1 Forvaltning forvalter kapitalen og PWC er stiftelsens revisor.

4. Avsluttende kommentarer

Styret kjenner ikke til noen forhold for bedømmelsen av stiftelsens stilling og resultat av virksomheten som ikke framgår av balanse, resultatregnskap, noter og styrets beretning.

Stiftelsen mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven bekreftes at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Tromsø, den 27. mars 2023

.....
Anne Husebekk
Styrets leder

.....
Kjell Kolbeinsen
Styremedlem

.....
Camilla Brekke
Styremedlem

.....
Hans-Kristian Hernes
Styremedlem

.....
Marit Reigstad
Styremedlem